

HØJESTERETS DOM

afsagt onsdag den 8. maj 2013

Sag 2/2013

(1. afdeling)

Rigsadvokaten

mod

T

(advokat Jens H. Bech, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Hjørring den 1. marts 2012 og af Vestre Landsrets 5. afdeling den 3. oktober 2012.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Per Walsøe, Poul Dahl Jensen, Hanne Schmidt, Lars Hjortnæs og Jan Schans Christensen.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om frifindelse i forhold 3.

Anklagemyndigheden har tilsluttet sig denne påstand.

Parterne har samstemmende nedlagt påstand om, at bøden nedsættes til 6.500 kr.

Retsgrundlag

I medfør af færdselslovens § 86 a, stk. 1, kan justitsministeren fastsætte bestemmelser om gennemførelsen, anvendelsen og kontrol med overholdelsen af Det Europæiske Fællesskabs forordninger og direktiver samt internationale aftaler, overenskomster eller lignende om køre- og hviletid inden for vejtransport. Reglerne om køre- og hviletid er bl.a. fastlagt i Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 (køre- og hviletidsforordningen).

Efter færdselslovens § 118, stk. 7, 2. pkt., kan der fastsættes straf af bøde eller fængsel indtil 4 måneder for overtrædelse af bestemmelser i de forordninger, der er nævnt i lovens § 86 a, stk. 1, og for overtrædelse af bestemmelser i forskrifter, der er udstedt i medfør af § 86 a, stk. 1.

Justitsministeriet har i medfør af § 86 a, stk. 1, udstedt bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2010 om køre- og hviletidsbestemmelserne i vejtransport. Der er i § 11, nr. 2 og 3, fastsat straf af bøde eller fængsel indtil 4 måneder for overtrædelse af køre- og hviletidsforordningens artikel 6 og 8.

Det fremgår af lovforslaget til lov nr. 557 af 24. juni 2005 om ændring af færdselsloven og pasloven (L 153, Folketingstidende 2004-05, tillæg A, side 6882 f.), at bøderne udmåles efter et graderet bødesanktionssystem, hvor bøderne stiger i takt med den procentvise overskridelse af reglerne i køre- og hviletidsforordningen, således at bødetaksterne for overtrædelse af køre- og hviletidsforordningen fastsættes til 100 kr. til føreren og 200 kr. til ejeren for hver procent, den fastsatte grænse for køretid eller hviletid overskrides.

Bestemmelserne om daglig køretid findes i køre- og hviletidsforordningens artikel 6, hvor det bl.a. hedder:

”Artikel 6

1. Den daglige køretid må ikke overstige ni timer.

Dog må den daglige køretid højst to gange i løbet af en uge sættes op til højst ti timer.
...”

I forordningens artikel 4, litra k, er ”daglig køretid” defineret som:

”summen af køretiderne mellem slutningen af en daglig hviletid og begyndelsen på den næste daglige hviletid eller mellem en daglig og en ugentlig hviletid.”

Reglerne om daglig hviletid fremgår af artikel 8 i forordningen, hvor det bl.a. hedder:

”Artikel 8

1. Føreren skal have daglige og ugentlige hviletider.

2. Inden for hver periode på 24 timer efter afslutningen af den foregående daglige eller ugentlige hviletid skal føreren have holdt en ny daglig hviletid.

Hvis den daglige hviletid, som falder inden for 24-timersperioden, er på mindst ni timer, men mindre end 11 timer, skal den betragtes som reduceret daglig hviletid.”

Der er en sammenhæng mellem den daglige køretid efter artikel 6 og den daglige hviletid efter artikel 8, idet et for kort dagligt hvil ikke betragtes som hviletid. Ved Justitsministeriets cirkulæreskrivelse nr. 9293 af 30. marts 2007 om ændring af praksis vedrørende sanktionerne på køre- og hviletidsområdet blev der imidlertid i pkt. 4 indført en ”1 times-regel”, hvorefter der ved for kort hvil kun skulle ske kumulation, dvs. sammenlægning af den daglige køretid, som ligger på hver side af det utilstrækkelige daglige hvil, hvis hvilet var mere end 1 time for kort.

Den 7. juni 2011 vedtog Kommissionen en gennemførelsesafgørelse om beregning af den daglige køretid i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 (køre- og hviletidsforordningen), som er sålydende:

”Artikel 1

Uanset artikel 4 i forordning (EF) nr. 561/2006 og udelukkende i de tilfælde, hvor føreren ikke har holdt de hviletider, der kræves i henhold til forordning (EF) nr. 561/2006, fuldt ud, beregnes køretiden efter følgende anbefalede metode: den daglige køretid slutter ved begyndelsen af en sammenhængende hviletid på mindst syv timer. Den efterfølgende daglige køretid begynder således ved afslutningen af denne sammenhængende hviletid på mindst syv timer.”

På baggrund af Kommissionens gennemførelsesafgørelse ændrede Justitsministeriet ved cirkulæreskrivelse nr. 9573 af 15. november 2011 praksis vedrørende beregning af daglig køretid på køre- og hviletidsområdet i overensstemmelse med Kommissionens afgørelse, således at der ved for kort hvil kun skal ske kumulation af køretiden på hver side af hvilet, hvis hvilet er mindre end syv timer. Den daglige køretid slutter herefter ved begyndelsen af en sammenhængende hviletid på mindst syv timer, og den efterfølgende daglige køretid begynder ved afslutningen af denne sammenhængende hviletid på mindst syv timer. Ændringerne i praksis trådte efter cirkulæreskrivelsen i kraft den 1. december 2011 og finder anvendelse på sager, som ikke var endeligt afgjort på ikrafttrædelsestidspunktet.

Sagsforløbet ved domstolene

Ved dom afsagt af Retten i Hjørring den 1. marts 2012 blev T dømt for fire forhold om overtrædelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 (køre- og hviletidsforordningen). Forhold 1 og forhold 4 vedrører overtrædelse af artikel 7 i køre- og hviletidsforordningen om afholdelse af pauser under den daglige kørsel. Forhold 2 og 3, der skal ses i sammenhæng, vedrører overtrædelse af artikel 8 om afholdelse af daglig hviletid og artikel 6 om daglig køretid.

I forhold 2 var der rejst tiltale mod T for overtrædelse af bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007, § 11, nr. 3, jf. køre- og hviletidsforordningens artikel 8, stk. 2, jf. artikel 4, litra g, ved den 8. november 2010 kl. 6.35 (UTC-tid) og 24 timer frem (til den 9. november 2010 kl. 6.35) under kørsel med lastbil at have undladt at afholde en reduceret hviletid på mindst 9 sammenhængende timer.

I forlængelse heraf var T i forhold 3 tiltalt for overtrædelse af bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007, § 11, nr. 2, jf. køre- og hviletidsforordningens artikel 6, stk. 1, ved at have haft en kumuleret køretid mellem to daglige hviletider på ikke under 14 timer og 48 minutter mod højst tilladt 10 timer.

Den 8. november 2010 indledte T sin kørsel kl. 6.35. Samme dag kl. 23.36 indledte han efter en køretid på 9 timer og 54 minutter et dagligt hvil. Det daglige hvil blev afsluttet efter 7 timer og 3 minutter den 9. november 2010 kl. 6.39. Det næste daglige hvil blev indledt den 9. november 2010 kl. 18.07 efter en køretid på 4 timer og 54 minutter. Den samlede køretid den 8. og 9. november 2010 udgjorde således i alt 14 timer og 48 minutter.

T blev ved dommen afsagt af Retten i Hjørring idømt en bøde på 11.500 kr. og – som følge af domfældelsen i forhold 4 – i medfør af færdslovens § 125, stk. 1, nr. 6, betinget frakendt retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, i tre år fra endelig dom. Byrettens dom blev stadfæstet ved Vestre Landsrets dom af 3. oktober 2012.

Den 28. december 2012 meddelte Procesbevillingsnævnet i medfør af retsplejelovens § 932, stk. 1, 2. og 3. pkt., T begrænset tilladelse til at anke sagen til Højesteret, således at tilladelsen alene omfatter sagens forhold 3.

Anbringender

Parterne har samstemmende anført, at det er i strid med gældende administrativ praksis, at der i forhold 3 er sket kumulation af køretiderne på hver side af hvilet på 7 timer og 3 minutter. T er således med urette dømt for at have overtrådt reglerne om den maksimale daglige køretid i køre- og hviletidsforordningens artikel 6.

Parterne er endvidere enige om, at den samlede bøde som konsekvens af frifindelse i forhold 3 bør fastsættes til 6.500 kr.

Højesterets begrundelse og resultat

Efter parternes samstemmende påstande, som Højesteret tiltræder, ændres landsrettens dom for så vidt angår forhold 3, således at T frifindes i dette forhold, og den samlede bøde fastsættes til 6.500 kr.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes med den ændring, at bøden fastsættes til 6.500 kr., og at sagsomkostningerne for landsretten skal betales af statskassen.

Forvandlingsstraffen er fængsel i 10 dage.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsret og Højesteret.